

766

No: 5

विश्वाधिष्ठितानि विश्वासाचारमूढानि

प्रत्येकस्य कृते तस्यैव
 आचारमूढानि भवति । तस्यैव पावनं कृत्वा प्रत्येकस्य कर्तव्यम् - । अद्य गतकरने आचारमूढानस्य नामके स्वर्धा कुर्वन्ति । कालान्तरे पूर्वमेव भारते सृष्टिः भवन्ति इयं आचारमूढानि । पूर्व भारते अ अजाचाराणि अस्ति । किन्तु श्रीनारायणगुरुदेवः चट्टम्बिस्वामिनः स्य अ अजाचारस्य अ कृते स्वर्धा कृत्वा सर्वे द्वैपणे जनतायाः पाठयन्ति ।
 " विश्वासमेव सर्वे " इति भाषणं कृत्वा महाभूताः सर्वे आचारमूढानेन न कुर्वन्ति । किन्तु स्वर्धा कृत्वेनेव सर्वेऽपि स्वातिमतभेदात् कृत्वा प्रकृता गष्टं करोति । ईश्वरविश्वासिनः गन्तव्याः आचारमूढानान् परिपालयन्ति । अद्य कस्मिन् पूर्वस्थापि प्रक्रमनोभावः न ज्ञान्ति । सर्वस्य गष्टं अनुभवति तथमेव " वयं भारतजनतायाः " इति मनोभावः सर्वस्य कृते भवति चेतः कालं परिवर्तितपि विज्ञानमूढान् प्राप्तं अद्य स्य इयं वस्तुवि आवर्तितम् न भवति ।

अद्य भारते आचारस्य नामके, जातिमतभेदस्य नामके स्वर्धा कुर्वन्ति । किन्तु प्रत्येकं आपनावसरे सर्वेऽपि प्रक्रमनसा प्राप्य प्रवर्तमानि च संघटितः । इदं स्मर्ये न जानी, न मतं, न आचारं । अस्माकं श्रुतिमात।

द्वात्रिंशत् एकं पाठ्यान्ति प्रत्ययं । सर्वेषां जातम्,
 च आचारस्य नामकं स्वर्धां कृत्वा कृत्वा भूत्वा
 भूमिश्च अनुभूतपाठ्यान्ति प्रत्ययं । अथ स्वर्धिं
 तीर्त्वा पर्वतान् सहत्य हर्मान्, प्रसादान् च
 निर्मयात् । मित्रं, जानिमतस्य च आचारस्य भूतस्य
 नामकं सर्वं स्वर्धां च द्वात्रिंशत् । अस्माकं पूर्वान्
 आचारान्स्वतन्त्रं पाठ्यान्ति । ~~सन्ति, अस्माकं~~
 सन्ति, शैशवविवाहं आदि च आचाराणि भवन्ति
 सर्वं अनाचाराणि भवन्ति इति भाषणं कृत्वा
 एव अस्माकं पूर्विकानाम् । श्रीनारायणगुरुकृतः
 कथितं वा प्रवर्तितम् एकं कार्यम् भवति "एकं जाति
 एकं मतं, एकं देवं" किञ्च, गाजतानां कृते अनेकाणि
 जातिगताणि च अनेकाणि ईश्वराणि च भवन्ति ।
 अगातश्चकारोपि गाजतानां स्वर्धां कृत्वा । पूर्तं कर्त्तव्यं
 स्थितः आचाराणि भवति ~~सन्ति~~ च पुरुषाणां गद्ये
~~एकं न भवति इति मन्त्रात्~~ । अस्य नामकं
 स्वर्धां, मृत्युं च कृत्वा । जगताम्, आक्रमणं कृत्वा च
 आक्रमणं चिन्ता इयं स्वर्धं जातम् ।

पूर्तं कर्त्तव्यं उक्तं मन्त्रेण उक्तं जातिभेदे
 जानिमतभूत एव ईश्वरम्, प्रार्थितम्, एव आचारणं
 सन्ति । मित्रं, अस्माकं पूर्विकानाम्, इदं कार्यं स्वर्धां
 च अनाचारम्, इति भाषणं कृत्वा अथ साधारण
 जगतामिति हर्मात्, च प्रसादान्, गत्वा प्रार्थयामः ।
 इयं जानिमतभेदगतिं च नष्टां कृत्वा च तत्र
 पाठित्वा । अत्र, जानि च भूमिं एकमस्मात् प्राप्य
 जीवनं कृत्वा एव प्रधानं । इदं न भवति चेत-
 भारतस्य अस्वस्था अतिदास्यं भवति ।

सर्वस्य दूरीकरणं अस्माकं कर्तव्यमेव । जातिमतभेदव्यतीर्णं
 त्यज्या सर्वकर्मण्ये च नवभारतं पुनः सृष्टुमापि
 सर्वेषां एककरे प्रवर्तितम् । अत्र आचारः अनुष्ठानः
 सर्वस्य आवश्यकः । किन्तु आचारस्य जातिके
 अन्वयान्तरं प्रवर्तितम्, गहनभावः भवति नवभारते ।
 सर्वे च परिवर्तनं कृत्वा सर्वे आचाराणि दूरिकृत्य
 एकानुष्ठानं प्रारभन्त य अस्माकं आवश्यकम् ।
 निश्चयानुष्ठानानां अस्माकं निश्चयमेव कृत्वा भविष्या
 एव आचारानुष्ठानस्य आवश्यकं न भवति । युक्तिसंगतं
 आचारानुष्ठानं कर्तव्यम् । विश्वासः परस्परं रक्ष्या
 स्पर्धां त्यज्य, सर्वे निश्चयानां आदरं कृत्वा
 सर्वेषां एकमनसा कर्तव्यं पुनः सृष्ट्या कर्मसहायं
 कृत्वा । सर्वेषां उत्तरेतादिते भवति इयं । किन्तु
 विश्वासेन आचारं एव अस्माकं भारतस्य प्रथमतः
 एव एकमनसा त्यज्य अनुचितमेव । आचारानुष्ठानानाम्
 आवश्यकं कर्तुं आचारानुष्ठानानाम् युक्तिसंगतं
 कर्तव्यं सर्वेषां नितारणं, परिश्रमं करिष्यामि ।
 भारतस्य प्रथमं अस्माकं
 निश्चयं भवति । प्रथमं न भवति चेत-
 जातिमतव्यभिधानाम्, नानि स्पर्धां नितारणम्,
 कर्तव्यं । किन्तु आचारानुष्ठानं कृत्वा मसन्तोषं
 वक्तव्यमेव अस्माकं आवश्यकं । अस्माकं
 भारताम्बुजा मादपानं कृत्वा अस्माकं पुर्विक्रान्तं
 अहितं भवति आचारानाम्, परिश्रमं कृत्वा सर्वे

प्रवर्तनानि आरंभामः । समायणं, महाभारतं, वीरं
 इति बृहद्गन्थाणां आरम्भः एकमेव जन्मपूर्णं
 महायुगं कृत्वा सर्वेभ्यः प्रवृत्तभावनायाः श्रुत्वा ।
 इदं आशयं मनसि ध्यायन् भारतस्य युवाः प्रवर्तन
 स्मिन् प्रवृत्तभावने श्रुत्वा प्रवर्तितम् उचितम् भवति ।
 भारते स्वानन्तं लक्ष्यम् : एकं कर्तव्यप्रवर्तनानि
 भवतः । एतत् सिद्धं, महात्मा गांधी सर्वेभ्यः
 प्रवर्तनानि प्रवृत्तं अस्माकम् अद्यापि स्वातन्त्र्यम् ।
 इत्यादि स्वकर्म अनन्दम् - श्रुत्वा, स्वाचारः
 परिस्था कृत्वा, स्वप्रवृत्तस्य संरक्षणं कृत्वा
 शतैषां युवाभिरागः एकं जन्मपूर्णं जन्मकालं
 च एकं जन्मकालम् । एकं कार्यं सर्वे मन
 गच्छन्ति निश्चयम् - कर्मणापि एतं :- वर्धितवित्प्राप्त
 युक्तिबोधं नितारणं, संरक्षणं आचारं परिपालनं
 कृत्वा सर्वेभ्यः एकभावनायाः श्रुत्वा स्पर्धा
 च जातिमत्त्वं च चित्वा त्यज्य-इच्छुया
 प्रवर्तितम् । अतः गन्थाणि अस्माकं मूल्यबोधं
 वर्धितं वर्धितं च स्थायं करिष्यामि ।

अद्य वार्ताः च माध्यमाणि
 च आचारलक्षणस्य प्रवृत्तभावितः भवति ।
 कर्तव्यं एकस्य मनाबलं भवति इ तस्य सुदृढस्य
 च मनाबलं, तस्य सुदृढस्य मनाबलं भवति
 तस्य समूहस्य मनाबलं । अद्य श्रुत्वा सर्वे
 मूल्यः । किन्तु प्रधान विषयं श्रुत्वा प्रवृत्तं
 उतरः च न उचितं भवति । तस्य सम्यं त्वं
 अस्माकम् - नियमानुष्ठानं परमहायुगं करोति ।
 तत् न भवति चैत - सम्भावना न भवति ।

च संरक्षणं कृत्वा नत स्फूर्कस्य कर्तव्यम् । अस्माकं
भारते जातिगत आचारः च जाम् कालान्तरे धूर्तगत
स्पर्धा कुर्वन्ति । सर्वस्य जगत् अस्माकं अस्मिन्नास्त किञ्च
दृश्यते कर्तव्यम् । अस्तु पूर्णं सद्गमं कृत्वा अस्माकं
गात्रस्य अपराधित्वं कल्पयन् ता रू. इति गात्रा पृच्छति ।
विज्ञानानुगतान् प्राप्य वरागापि जातिमतश्च अस्माकं
स्पर्धा कुर्वन्ति ।

युक्तिबोधे चिन्तनायापि इदं आवश्यकं ।

युक्त्याधिष्ठितं आचारानुष्ठानानि भवन्ति उचितं ।

विश्वासं नत आवश्यकं किन्तु अतिविश्वासः

आपातिः च भवति । ईश्वरैरेकः इति गन्नाभवः

सर्वैः गणना नृहसि चत अस्माकं भारते स्पर्धा

च ध्यतिवन्ति । अस्माकं कालान्तरे आचारानुष्ठानः

परिवर्तनम् भूत्वा इति साधारणं परिचितमेव आचारः,

किन्तु परिवर्तित आचारः च स्पर्धा कुर्वन्ति इति

विषयं उचितं न भवति । भारतस्य नन्वामा ग्नासि

भूत्वा नत आचारस्य परिवर्तनम्, किन्तु इदमेव

नन्दनं भूत्वा नत नोचितः । अस्माकं युक्तिबोधे

चिन्तितं अपि उचितं । अस्माकं युक्तिबोधे

आचारानुष्ठानानि भवन्ति । किन्तु इदं धूर्तं कृत्वा

उचितं न सन्ति ।

आचारः च अनुष्ठानस्य उचितं

भूत्वा भारते प्रश्नकर्तृषुः न भवति ।

अध्ययनकाले महाशयः युक्त्याधिष्ठितस्य विद्याभ्यासे

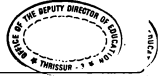
उन्नतकलजातश्च आचारः लक्षणं कृत्वा इदं

आजवार्थविषयः । कदाचित् उचितं ज्ञेयमानां
 * तदर्थं ज्ञातव्यः । भारतम्वा च युत्राः च युत्री
 च भवति तस्य । किन्तु मानवानां एव जातिमत्स्य
 सृष्ट्या । मनुष्याश्च जनानाम् सृष्ट्या जनानाम् एव
 मनुष्याणां च ईश्वराणां सृष्ट्या इति गां
 सर्वं सुपरिचिनमेव ।

मानवसहस्राणाम् दृष्टप्रवृत्तिफलान्येव
 अद्य प्रलसस्य कारणं । जन्तुशायं मृतः सर्वं
 नष्टं भवति । किन्तु कदापि कदापि न पुन्यभिज्ञायत ।
 दण्डस्य तत्त्वं गीहान् गृहायाम् इति जन्मनापि अहर्मा
 आचरति । आचारतदर्थं स्त्रियां च कृते पुत्रस्य
 आक्रमणं वर्धितम् च । तदिति विद्या गुण्यबाधस्य
 नष्टं करोति । का नाम सदाचारः पुत्रे नाम
 दुराचारः ? कौं राजाधर्मा ? कदापि न मानस्य
 प्रत्यभिज्ञायत । अद्य सर्वं दृष्टप्रवृत्त्या पीडिताणां
 वेदनमापि अद्यप्यन्त सन्धिन्वा । भारतस्य अभिवृद्धिमापि
 नष्टं करोति । राम, कृष्ण, क्रिष्ण, अन्ताह इत्यापि
 नाम वैवासी भारतं अस्ति । इह ईश्वरस्य नष्टकं
 स्पर्धां कुर्वन्ति । सर्वेषां उत्तरवादि मानवानां
 अकृत्यामी एव । मतभेदगाति, जातभेदगाति सर्वं
 नष्टं न कर्तुः । भारतं स्वशता, च मुख्यसन्तोषः
 न भवति । अन्येषां कृते अतीक्षितां वर्ताः
 प्रचारयति च मकं अनाचारः । आचारः इति
 नामकं सर्वं आचारतदर्थः कर्तव्यम् ।

अस्माकं भारतं उचितरीत्या
 आचारमुद्रका न भवति इति अद्यादिन विषयः ।
 प्रतिदिनं यत्रापि च मानिकानि अन्विकानि वार्ताः
 प्रचरन्ति ।

No: 5

कर्मण्ये वादिष्कारस्ते
माफन्ते कदाचन
मा कर्मफलं हन्तुर्भूयात्
ते सद्गते अस्वतःकर्मणा

कर्मणः कर्मस्य फलमगं प्रतीक्षा कृत्वा स्वतःकर्म-
करोति चेत् नन्मपूर्णं भारतस्य पुनःस्थापित्वापि
संघटितं । किन्तु एवं नवकालं च आचारानुष्ठानं
करोति ।

"परिपालयतु । आचारानुष्ठानं परिपालयतु
किन्तु अस्मिन्बोधय परिपालनमगं
स्वतःकर्म च उचितं ।"